

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

aspecte, dat fiind că s-a întrunit prea rar, iar mandatul membrilor cu privire la deciziile referitoare la coordonarea fondurilor Europene Structurale și de Investiții nu este suficient de clar.

7. Ministerul Fondurilor Europene, precum și alți parteneri din guvern (Secretariatul General al Guvernului, Ministerul Afacerilor Externe) au asigurat un cadru de colaborare eficace pentru supravegherea îndeplinirii condiționalităților ex-ante, dar participarea Comitetului de Coordonare pentru Managementul Acordului de Parteneriat și a grupurilor de lucru funcționale la această activitate a fost limitată. Cadrul de coordonare pentru condiționalitățile ex-ante a presupus eforturi susținute la nivelul Ministerului Fondurilor Europene, al autorităților de management și ministerelor responsabile, în limitele stabilite de documente adoptate la cel mai înalt nivel (Memorandumuri ale guvernului). De asemenea, în perioadele critice pentru îndeplinirea condiționalităților ex-ante, întâlnirile interministeriale au fost săptămânale.
8. Grupurile de lucru funcționale au contribuit în destul de mare măsură la identificarea principalelor deficiențe ale implementării fondurilor Europene Structurale și de Investiții, propunerea unor abordări armonizate și de corelare a investițiilor, luând în considerare abordările teritoriale. Totuși, activitatea lor mai puțin formalizată (în lipsa unor regulamente sau proceduri de funcționare) afectează continuitatea și regularitatea activităților, grupurile de lucru funcționale aducând relativ puțină valoare adăugată față de mecanismul de cooperare inter-instituțională loială specific administrației publice.
9. În ansamblu, evaluarea realizată arată că mecanismul de coordonare a fondurilor prevăzut de Acordul de Parteneriat funcționează parțial, mai degrabă pentru a susține luarea deciziilor decât pentru a asigura decizii comune și coordonate. În acest context complementaritatea este asigurată la nivel de program, între intervenții finanțate din mai multe axe prioritare/măsuri pentru un anumit domeniu. Complementaritatea între programe și cu alte fonduri se realizează prin efortul beneficiarilor, mai degrabă decât ca urmare a unor acțiuni elaborate de autoritățile de coordonare și gestiune a fondurilor Europene Structurale și de Investiții. Aceste acțiuni nu sunt posibile deoarece (a) Comitetul de Coordonare pentru Managementul Acordului de Parteneriat și grupurile de lucru funcționale se reunesc rar; (b) membrii comitetului nu abordează și palierul operațional, deși au o viziune de ansamblu asupra complementarităților și sinergiilor; (c) membrii grupurilor de lucru funcționale nu au mandat să ia decizii cu privire la aspectele care ar putea susține complementarități și sinergii, de exemplu armonizarea calendarelor de apeluri, definirea unor criterii de eligibilitate și selecție care să încurajeze beneficiarii să gândească proiecte complementare și sinergice etc.
10. Membrii grupurilor de lucru funcționale apreciază, în schimb, foarte mult oportunitățile de schimburi de bune practici pe care le pot oferi aceste grupuri, în special Grupul de Lucru Funcțional pentru Evaluarea Performanțelor.
11. Având în vedere aceste limitări, a fost adesea preferată utilizarea procedurilor clasice de cooperare inter-instituțională loială specifice administrației publice, deoarece aceste proceduri sunt flexibile în abordarea aspectelor ce au nevoie de coordonare la orice moment și favorizează procesul decizional specific fiecărei autorități implicate cu privire la aspectele comune ce trebuie abordate. Apreciem că procedurile clasice de cooperare inter-instituțională prezintă, însă, dezavantajul că pot genera întârzieri atunci când nu există un acord prestabilit între instituțiile implicate în coordonare, generând mai multe iterații succesive cu privire la măsurile necesare. În plus, în lipsa unor mecanisme funcționale care să asigure coordonarea prin discuții și negocieri inter-instituționale directe, cooperarea inter-instituțională este afectată (în special întârziată) de instabilitatea conducerii instituțiilor.
12. În acest context, propunem un mecanism de coordonare simplificat, mai dinamic și cu întruniri mai frecvente, bazat pe trei niveluri:
 - i. nivelul de **decizie** inter-ministerial, cu participarea partenerilor sociali și din societatea civilă, cu **întruniri trimestriale** sau mai frecvente dacă grupurile de lucru funcționale și directorii identifică nevoi stringente;
 - ii. nivelul de **pregătire pentru decizie, de către directori**, cu **întruniri trimestriale** sau mai frecvente dacă grupurile de lucru funcționale identifică nevoi stringente;
 - iii. **nivelul grupurilor de lucru funcționale cu întâlniri ad-hoc, de câte ori se identifică o nevoie de coordonare.**
13. Conform exigențelor principiului parteneriatului, funcția de coordonare nu poate fi separată integral de funcția de participare a partenerilor din societatea civilă. Pentru asigurarea eficienței mecanismului de coordonare și

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

pentru a permite acestuia să ia decizii cu forță juridică (să adopte ordine comune de ministru, precum și să decidă transmiterea către Secretariatul General al Guvernului a unor propuneri de legi, ordonanțe sau hotărâri de guvern) este necesar ca în cadrul comitetului interministerial să facă parte două tipuri de membrii: membrii cu drepturi depline – reprezentanții instituțiilor responsabile de luarea deciziilor și membrii observatori – reprezentanții societății civile ce trebuie consultați.

14. În plus, pentru a fi operativ, mecanismul de coordonare ar trebui să se bazeze pe un birou care să funcționeze ca secretariat comun la MFE, în cadrul direcției care are în prezent atribuții de coordonare. Acesta ar trebui să administreze o bază de date incluzând persoanele responsabile pentru coordonare pe domenii și aspecte funcționale din cadrul fiecărui AM, OI și minister. De asemenea, secretariatul comun ar trebui să elaboreze o procedură detaliată pentru funcționarea mecanismului și interacțiunea între nivelurile sale (nivelul interministerial, nivelul cooperării pentru pregătirea deciziei și nivelul funcțional). Procedura ar trebui să includă detalii cu privire la modul în care: (1) la nivel funcțional se identifică nevoile de coordonare și sunt propuse soluții, elaborându-se propunerile de decizie; (2) la nivel de directori sunt armonizate viziunile instituțiilor implicate în luarea și implementarea deciziilor și se formulează un acord de principiu cu privire la ele, fiind pregătite avizele interministeriale; (3) la nivel inter-ministerial se formulează acordul final și se ia decizia de adaptare a propunerilor de coordonare, în variantele pregătite de directori sau cu modificările aprobate la nivel de ministru/secretar de stat.
15. Membrii potențiali ai grupurilor de lucru, cât și cei ai comisiei de directori ar trebui să fie încurajați la schimbul de bune practici și crearea unor comunități de practică dinamice prin întâlniri semestriale și sesiuni de formare pe nevoi comune, programate sistematic.

Tema de evaluare D2 - Evaluarea aplicării principiului parteneriatului

16. Datele colectate și analizele realizate arată că în România, atât în perioada 2014-2020 cât și pentru pregătirea acestei perioade, s-a realizat o punere în aplicare adecvată a *Codului european de conduită referitor la principiul parteneriatului*. Datorită acestei puneri în aplicare partenerii pot să-și îndeplinească rolul de **a participa responsabil la procesul de programare și implementare a Acordului de Parteneriat și a programelor finanțate din Fondurile Europene Structurale și de Investiții**. Responsabilitatea sporește **angajamentul partenerilor pentru operațiunile și intervențiile planificate și asumarea rezultatelor implementării**, dat fiind că partenerii pot participa la deciziile cu privire la mecanismele de implementare a Acordului de Parteneriat și a programelor subsecvente. În plus, faptul că există un număr mare de entități prezente în mai multe structuri, ceea ce este foarte util din perspectiva **asigurării coordonării între programe și fonduri, prezintă limitările expuse în analizele aferente temei de evaluare D1**.
17. Cu toate acestea **punerea în aplicare a Codului european de conduită referitor la principiul parteneriatului prezintă și limitări** care se reflectă în capacitatea partenerilor de a își îndeplini rolul. Cea mai importantă limitare este **lipsa parțială de transparență în procesul de selecție**, dat fiind că în ciuda publicării unor anunțuri de selecție și a criteriilor de selecție, nu a fost disponibil, pentru partenerii selectați și cei potențiali, modul de aplicare a criteriilor asupra candidaturilor depuse. De asemenea, există limitări ale transparenței în ceea ce privește operaționalizarea propunerilor primite în procesele de consultare publică asupra documentelor programatice, dar și a ghidurilor solicitanților în faza de implementare a programelor. Mai mult decât atât, instrucțiunile emise de autoritățile de management sunt rareori supuse procesului de consultare.
18. În acest context se recomandă o creștere suplimentară a transparenței procesului de selecție a partenerilor, prin publicarea listelor integrale a candidaturilor primite de la potențiali parteneri și a modului de evaluare a fiecărei candidaturi. De asemenea, în consultările cu privire la programele finanțate din Fondurile Europene Structurale și de Investiții și la ghidurile publicate în consultare este necesară publicarea rezultatelor consultărilor, respectiv atât a propunerilor acceptate, cât și a celor respinse, cu motivarea respingerii.
19. Pe de altă parte, implicarea partenerilor relevanți și, acolo unde este cazul, a partenerilor reprezentativi are efecte benefice în **creșterea sentimentului de proprietate și responsabilitate pentru Acordul de Parteneriat și programele subsecvente la nivelul factorilor interesați, precum și în creșterea relevanței și eficacității programelor**. Acest lucru este confirmat și de părerile membrilor Comitetului de Coordonare pentru Managementul Acordului de Parteneriat și Comitetelor de Monitorizare cu privire la **transferul de cunoștințe de la parteneri la autorități**. Astfel, AP și programele finanțate din Fondurile Europene Structurale și de Investiții pot să adreseze mai bine nevoile grupurilor țintă identificate, dat fiind că **partenerii ajută la identificarea nevoilor** cu mai mare acuratețe, deoarece reprezintă grupurile țintă sau le deservește în

activitatea lor curentă. În plus, **mai mulți dintre parteneri realizează un transfer de informații despre utilizarea fondurilor Europene Structurale și de Investiții în România către membrii lor și cetățenii cu care lucrează, crescând astfel nivelul de susținere publică pentru investițiile UE în țara noastră. Acest transfer de informații este limitat de capacitatea de comunicare publică a fiecărui partener, ceea ce confirmă nevoia de activități pentru creșterea capacității acestor parteneri.**

20. Totuși, în cadrul structurilor partenariale **implicarea partenerilor este mai degrabă reactivă**, nu proactivă, iar acest aspect este determinat de două motive. Pe de o parte modul de organizare al Comitetului de Coordonare pentru Managementul Acordului de Parteneriat și al Comitetelor de Monitorizare face ca reuniunile să aibă un caracter puternic formal și să fie bazate pe propunerile venite de la Ministerul Fondurilor Europene și de la Autoritățile de Management, timpul alocat în agenda întâlnirilor pentru inițiativele membrilor fiind limitat. În plus, consultările scrise nu sunt suficient de transparente și nu permit dezbateri între membrii (nici măcar scrise prin e-mail). Pe de altă parte, nu toți membrii Comitetului de Coordonare pentru Managementul Acordului de Parteneriat și Comitetelor de Monitorizare au capacitatea să se implice în toate discuțiile și de asemenea, nu au neapărat interes și nu sunt relevanți pentru toate subiectele dezbătute.
21. Pentru a crește nivelul de implicare a partenerilor este necesar ca în cadrul reuniunilor să se aloce timp suplimentar pentru subiectele propuse pe agendă de parteneri și este necesar ca în procedura scrisă să fie încurajat schimbul de opinii, chiar și dacă acesta este materializat prin e-mail și nu se poartă un dialog în timp real.
22. **O anumită specializare a membrilor Comitetului de Coordonare pentru Managementul Acordului de Parteneriat și a Comitetelor de Monitorizare este normală și chiar necesară, pentru a crește relevanța lor în raport cu un domeniu. Iar în domeniile lor de specializare membrii structurilor partenariale sunt de regulă activi, emit opinii și fac sugestii pentru autoritățile de coordonare și gestiune a fondurilor ESI.** Cu toate acestea, sunt necesare și activități mai susținute atât pentru creșterea capacității partenerilor din societatea civilă, astfel încât sugestiile lor să se poată transforma în recomandări concrete, cât și pentru creșterea nivelului de conștientizare a riscului de conflict de interese atunci când partenerii se exprimă cu privire la chestiuni ce îi afectează direct ca beneficiari.
23. Este necesară elaborarea unor proceduri stricte pentru prevenirea și gestiunea conflictelor de interese în cadrul structurilor partenariale. Riscul de conflict de interese trebuie conștientizat și prezentat public, chiar și în cazul unui conflict de interese potențial.
24. Așa cum arată evidențele și analizele realizate, **activitățile de creștere a capacității membrilor s-au implementat în mică măsură și au încă eficacitate limitată**, deci este nevoie de intensificarea eforturilor în acest sens. Este necesară dinamizarea activităților pentru creșterea capacității membrilor structurilor partenariale, pe baza analizei de nevoi și a preferințelor exprimate de aceștia. Pentru ca aceste activități să fie eficiente ele nu trebuie să creeze povară administrativă suplimentară pentru membri. De exemplu, sunt de preferat sesiunile de formare scurte, implementarea unor metode de transfer de bune practici etc.
25. În ansamblu putem concluziona că **partenerii își îndeplinesc rolul** în acord cu prevederile *Codului european de conduită referitor la principiul parteneriatului* și au un nivel de implicare mediu. Partenerii sunt activi în domeniile de interes și **au o contribuție de îndrumare generală și monitorizare de ansamblu** pentru activitatea Ministerului Fondurilor Europene și autorităților de management, **fără să contribuie concret**, prin activitatea structurilor partenariale, **la definirea și luarea unor decizii de către autoritățile de coordonare și gestiune a fondurilor ESI**, dat fiind că implicarea lor este mai degrabă **reactivă**, în raport cu propunerile autorităților.

Tema de evaluare D3 - Evaluarea capacității administrative a autorităților și beneficiarilor

26. Față de evaluarea precedentă, se constată, per ansamblu, un ușor progres în dezvoltarea capacității autorităților. Progresul variază pe fiecare variabilă a capacității administrative. Calificativele acordate arată că cele mai multe variabile se află în situația de „realizat parțial, nu în totalitate, și unde sunt necesare îmbunătățiri”, obținând un punctaj mediu de 2 puncte. Variabilele pentru care criteriile au fost realizate în întregime sunt, în general, legate de punctajele pentru dimensiunea „structuri”, în timp ce pentru dimensiunea „sisteme” nu există variabile cu punctaje maxime. Următoarele variabile au obținut **maximum de 3 puncte**:
 - desemnarea structurilor
 - Transferul de experiență din perioada anterioară de programare
 - Consensul privind desemnarea cadrului instituțional

- Parteneriatul este prezent și eficient (dat fiind că se înregistrează și un progres remarcabil față de perioada anterioară de programare, în ciuda unor mici limitări încă existente și constatate în analiza aferentă temei de evaluare D2)
 - Comitetele de monitorizare sunt constituite și au o componență și funcționare adecvată
 - Experiența anterioară a personalului este transferată către noi perioade de programare
 - Autoritatea Națională de Audit este competentă și activă
27. Variabilele cu **cele mai mici punctaje**, respectiv realizate în mică măsură, fiind necesare îmbunătățiri semnificative, sunt:
- Localizarea AM POR (planificată pentru perioada 2021-2027) este în conformitate cu structura administrativă (nivel regional)
 - Coordonarea interministerială sistematică și eficientă a politicilor socio-economice
 - Existența unei politici de resurse umane clare și coerente la nivel instituțional; practica de planificare a resurselor umane și eficacitatea acesteia
 - Performanța managementului politicilor publice
28. Pentru definitivarea **desemnării structurilor de gestiune a fondurilor ESI în perioada post-2020** este nevoie, în primul rând, de aprobarea proiectului de HG, reglementarea fiind necesară pentru a face posibilă acreditarea acestor structuri în cel mai scurt timp posibil. O problemă dificilă se întrevine în cazul acreditării ADR-urilor care, conform Legii finanțelor publice, nu au autoritatea de a fi ordonator de credite, asemeni unui AM. În acest sens este nevoie de luarea unor **decizii rapide pentru modificarea legislației în acest sens**.
29. Managementul politicilor publice are legătură cu procesul de coordonare interministerială. Deși arhitectura instituțională duce la o abordare sectorială a politicilor, este nevoie de o viziune integratoare, de realizarea unor politici inter-sectoriale, care să ducă în mod real la complementaritatea intervențiilor și la crearea acelor sinergii care să potențeze efectele fiecărui tip de intervenție.
30. La nivelul intervențiilor finanțate din fondurile Europene Structurale și de Investiții, rolul structurilor partenariale create pentru implementarea Acordului de Parteneriat este deosebit de important, însă acestea pot fi dinamizate suplimentar, pe baza recomandărilor formulate în cadrul temei de evaluare D2. Dacă partenerii din cadrul Comitetele de monitorizare acționează la nivelul fiecărui program finanțat din fonduri structurale și de investiții, structurile din cadrul AP trebuie să se asigure că intervențiile sunt complementare și sinergice nu numai în perioada de programare, ci și în cea de implementare, atât la nivel teritorial (al ariilor în care se intervine efectiv, de ex. comunități defavorizate, la nivel regional, etc., după caz), dar și la nivelul sincronizării calendarelor de implementare a intervențiilor din diferite programe finanțate din fondurile europene.
31. Pentru dezvoltarea capacității resurselor umane din cadrul autorităților de gestiune a fondurilor Europene Structurale și de Investiții este nevoie, în primul rând, de **existența și aplicarea unei politici de resurse umane** care să țină cont de ciclul managementului de program și de competențele necesare pe post. În primul rând, este nevoie ca această politică să fie realizată la nivelul Ministerului Fondurilor Europene, în calitate de coordonator al fondurilor Europene Structurale și de Investiții, dar și la nivelul celorlalte ministere care acționează în calitate de autorități de management/organismelor intermediare. Politicile de resurse umane vor trebui să cuprindă și resursele necesare organismelor intermediare către care sunt delegate atribuții.
32. Pentru creșterea capacității autorităților au fost întreprinse acțiuni care au vizat, în principal, creșterea competențelor personalului, îmbunătățirea procedurilor de lucru, operaționalizarea sistemului informatic integrat, precum și asigurarea resurselor financiare pentru remunerarea personalului din sistemul de coordonare, gestionare și control al fondurilor Europene Structurale și de Investiții și din sistemul de management al programelor, cele mai eficiente fiind formările în domenii cheie ale programării și implementării programelor. În privința fluctuației de personal s-a reușit stabilizarea acesteia, în principal datorită sistemului de remunerare.
33. Față de evaluarea precedentă, se constată, per ansamblu, un ușor **progres în dezvoltarea capacității beneficiarilor**. Cu toate acestea, 7 din cele 15 variabile de măsurare a capacității beneficiarilor au obținut punctaje minime, singura variabilă pentru care punctajul este maxim fiind „*Caracterul adecvat și accesibilitatea mecanismelor de prefinanțare*”. Variabilele cu cele mai mici punctaje, respectiv realizate în mică măsură, fiind **necesare îmbunătățiri semnificative**, sunt:
- Existența managerilor de proiect experimentați
 - Capacitatea de a produce proiecte mature și de a utiliza portofoliile de proiecte
 - Deținerea unui volum suficient de resurse umane pentru a implementa proiectele contractate

- Calitatea adecvată a serviciilor de consultanță disponibile
 - Disponibilitatea unor resurse financiare suficiente
 - Existența sistemelor electronice de schimb de date cu Autoritățile de Management și organismele intermediare
 - Riscurile privind corupția sunt abordate
34. Pentru creșterea capacității resurselor umane este nevoie ca beneficiarii să fie în continuare sprijiniți pe cele două paliere: volum de resurse umane și nivel de competențe.
35. Pentru creșterea competențelor personalului propriu se recomandă sesiuni de instruire dedicate, atât pe teme orizontale, cât și pe teme specifice domeniilor finanțate, conform analizei nevoilor de instruire realizate la nivelul fiecărui program finanțat din Fondurile Europene Structurale și de Investiții și la nivelul tuturor tipurilor de beneficiari.
36. Pentru creșterea volumului de resurse umane la un nivel adecvat acoperirii tuturor funcțiilor, pe lângă cea de angajare pe post sau în afara organigramei, o soluție o constituie și contractarea de servicii de consultanță. Aceasta atrage după sine o altă problemă, menționată ca dificilă, respectiv disponibilitatea serviciilor de consultanță de calitate. De aceea, recomandarea noastră este creșterea disponibilității și calității pieței de consultanță prin crearea unor rețele de consultanți, pe specialități/domenii, pentru stimularea schimbului de experiență, pentru distribuirea de materiale informative cu studii de caz și bune practici. De asemenea, se va analiza posibilitatea organizării unor sesiuni de formare, prin intermediul unor furnizori cu experiență dovedită.
37. Pentru sprijinirea beneficiarilor în asigurarea fluxului de numerar, este important ca accesarea mecanismelor de prefinanțare, de plăți și de rambursare să fie facilă, respectiv să se realizeze în termenele procedurale, iar beneficiarii să fie asistați în timp util pentru întocmirea documentației necesare. Introducerea costurilor simplificate ar diminua timpii de decontare.
38. Pentru creșterea capacității beneficiarilor de a implementa proiecte, au fost derulate mai multe tipuri de acțiuni, cele mai eficiente fiind legate de creșterea competențelor resursei umane și de facilitarea accesului la resurse financiare, prin mecanismele de prefinanțare și de plăți.

Tema D4 - Evaluarea poverii administrative generată de fondurile Europene Structurale și de Investiții

39. Cadrul care reglementează obligațiile de informare ale beneficiarilor fondurilor Europene Structurale și de Investiții este deosebit de amplu, Programul Național de Dezvoltare Rurală și Programul Operațional Regional fiind programele cu cea mai ridicată complexitate din acest punct de vedere.
40. Programele operaționale orientate spre dezvoltarea infrastructurii și programele orientate predominant spre dezvoltarea resurselor umane au necesități diferite de informare, în special în etapa de depunere a cererii de finanțare și implementare. Formatele utilizate pentru cele două etape ale implementării proiectului aduc o încărcătură semnificativă sub aspectul duratei, în îndeplinirea obligațiilor de informare.
41. Deși costurile administrative raportate la sumele contractate nu sunt mari, acestea pot fi suplimentar reduse prin corelarea inter-instituțională a bazelor de date care să faciliteze obținerea informațiilor de la terți, informații necesare în faza de depunere a cererii de finanțare și plăți.
42. Costurile administrative implicate în dezvoltarea infrastructurii (Programul Operațional Regional / Programul Operațional Infrastructură Mare) sunt cel mai puțin acoperite prin proiecte, contribuția proprie în aceste programe fiind semnificativ mai ridicată decât în cazul programelor operaționale orientate spre dezvoltarea resurselor umane.
43. Datorită faptului că aproximativ o treime din costurile administrative sunt generate în implementare, scăderea frecvenței de raportare și simplificarea formatelor de raportare sunt necesare pentru reducerea poverii administrative, în special în Programul Operațional Capital Uman și Programul Operațional Asistență Tehnică.
44. Deoarece aproximativ două treimi din costurile administrative sunt suportate de către sectorul public este de așteptat ca reducerea poverii administrative să atragă după sine degrevări semnificative de sarcină a resurselor umane implicate în proiecte cu finanțare europeană, din sectorul public.
45. Percepția poverii administrative depinde de deficitul de experiență și sumele proprii investite pentru îndeplinirea obligațiilor de informare. Prin urmare creșterea competențelor în implementarea de proiecte din

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

fonduri europene va duce natural spre îmbunătățirea percepției privind povara administrativă generată de acestea;

46. Intervențiile în domeniul simplificării din perioada 2014-2020 au fost consistente, 70 de intervenții din această perioadă fiind apreciate pozitiv de către beneficiari și experți;
47. Costurile de îndeplinire a obligațiilor de informare sunt determinate în mai mare măsură de frecvența și volumul (dificultatea) obligațiilor de informare decât de numărul acestora, însă procesul de simplificare este necesar să continue în vederea eliminării majorității redundanțelor în îndeplinirea obligațiilor de informare.
48. **În vederea îndeplinirii condiționalității privind scăderea poverii administrative considerăm oportune următoarele recomandări:**
 - Diminuarea numărului de obligații de informare, prin eliminarea redundanțelor informative din legislația internă și operaționalizarea platformelor de gestionarea a informațiilor de informare prin intercorelarea bazelor de date gestionate la nivelul instituțiilor publice;
 - Abordare diferențiată a intervențiilor de simplificare în cazul programelor operaționale centrate pe dezvoltarea infrastructurii și a celor care vizează dezvoltarea resurselor umane, în sensul creșterii eficienței resurselor umane în primul caz, printr-un plus de motivare și prin simplificarea formatelor de raportare în cel de al doilea caz;
 - Continuarea efortului de simplificare în conformitate cu obiectivele strategice și planul de acțiuni stabilite, diseminare de bune practici administrative în îndeplinirea obligațiilor de informare și crearea unui parteneriat între beneficiari și autoritățile de management în efortul de simplificare;
 - Accentuarea funcției de prevenție a instituțiilor de control astfel încât efortul administrativ (în special în Programul Național de Dezvoltare Rurală) în vederea efectuării corecțiilor semnalate să fie semnificativ diminuat;
 - Crearea unui sistem de evaluare periodică (eventual condus de Secretariatul General al Guvernului sau de Agenția Națională a Funcționarilor Publici) care să evidențieze cauzele care generează exces de formalism, birocratizare și a proceselor energofage din punct de vedere administrativ. Reorganizarea instituțiilor publice, beneficiare ale fondurilor europene, astfel încât să nu fie alterat câștigul de competență acumulat în această perioadă. De asemenea considerăm că este oportună proiectarea dinamicii instituționale sub aspectul personalului, mai ales în instituțiile publice, ca urmare a degrevării de sarcini rezultată în urma simplificării.
49. **Pentru facilitarea unui demers similar de evaluare luăm în considerare următoarele lecții de bună practică:**
 - Colectarea datelor pe parcursul implementării proiectelor (nu post factum) prin utilizarea aceluiași formular, astfel încât să poate fi facilitată comparația între momentele de evaluare, să poată fi urmărită evoluția și crescută fidelitatea măsurării efectelor în domeniul simplificării;
 - Evidențierea tuturor parametrilor utilizați în analiza pentru facilitarea calculelor unitare, pe subcategorii de beneficiari ai proiectelor din fonduri europene;
 - Încercarea de identificare a pragurilor de eficiență și a costurilor acceptabile pentru diversele categorii de beneficiari ai fondurilor europene.